

----- Forwarded message follows -----

Date sent: Fri, 18 Jun 2004 11:37:04 +0200
From: jrottier@12move.nl
Subject: La Grande Randonnee 14: Le Quesnoy

Le Quesnoy, 18 juni 2004

Best allemaal,

Een laatste mail vanuit Frankrijk, waarschijnlijk zelfs vanuit het buitenland want het gaat toch hard, hoewel ik het rustig aan doe. Na Auxerre wordt het terrein snel vlakker en via de Champagne, Reims en de Aisne zit ik nu in het departement Nord. Een stadje dat als vervanging van Naarden niet zou misstaan. Het is gewoon een Hollands vestigstadje, vrijwel geheel van baksteen. Gruisloos ben ik de lage landen weer binnen gelopen. Het land is veranderden de mensen ook weer. Er is niet een Frankrijk. Er zijn meerdere Frankrijken. De indeling van de Merovingers, Franken, Visigothen en daartussen nog de Galliers en zelfs Cro-Magnon is herkenbaar. De Venus van Willendorf loopt gewoon rond hoor. Aangekleed, dat wel.

Over het weer.

Dat kan kort deze keer. De maand is verlopen in prachtig wandelweer, d.w.z. tussen de 20 en 25 graden met wat zon. Alleen een paar dagen in aanloop naar Reims ging het naar de dertig. Het was te overzien.

Over de route.

Vanaf Auxerre, waar ik jullie de vorige keer heb verlaten, gaat het in een keer naar Chablis door een dorre woestijn van druiven. Ik overnacht in de Presbytere, want de camping gaat pas per 28 mei open. Voor de Fransen begint het seizoen vaak pas begin juni en duurt slechts drie maanden. En dat is niet voor niets. De dag er op kom ik in Tonnerre dat de mooiste bron en lavoir heeft die ik tot nu toe heb gezien. De Fosse Dionne. De bron is een gat in de grond van 10 meter diameter en 5 meter diepte, gevuld met turquoise water dat via een goot wegstroomt met een snelheid van 200 liter per minuut. Al eeuwen lang. In een cirkel eromheen is een goot gebouwd met de schuine stenen van het lavoir. Je ziet de vrouwen de was doen en hoort het gekwetter van water en stemmen. Een mooie plek.

Via Bragelonne loop ik dan de Champagne in en de wereld wordt enorm ruimtelijk. Grote velden graan en prairie afgewisseld met druiven. Er zit meer balans in de omgeving dan rond Chablis. De ruimte die de heuvels geven, gecombineerd met het prachtige wandelweer maken van dit stuk een plezietochtje. Na enkele dagen in de Champagne kom ik in het parc régional bij het dorpje Amance. Een dorpje van niets maar met een gite d'etappe. En met twee operationele tuilerieën. Klassieke tuilerieën. En dat is bijzonder. Ik loop op een van de tegelbakkerijen rond en praat wat met de mannen. Ze zeggen me dat ik evenmoet kijken als ze de oven gaan voeden. Ik doe nietsvermoedend wat ze zeggen en zie onvoorbereid het stoken van de oven zoals dat al honderden jaren gaat. Het is een steenoven zoals we die in NL langs de rivieren kenden, maar dan iets kleiner en met slechts een deur. De vuurplaats gaat open en ik zie het inferno. De twee mannen gaan vervolgens het afvalhout van de zagerij er in gooien wat het vuur opstoot tot grote hoogten. De zes schoorstenen op het dak braken vlammen uit en het dorp hult zich in een grote dikke zwarte rookwolk. Het is de hel. Ik neem foto's in de wetenschap dat dit niet te beschrijven is. Dit is vuur met een hoofdletter. Zo worden de dakpannen, keukentegels en schoorsteentoppen gebakken. Voor de poterie van het dorp (allerlei aardewerk) zijn een paar elektrische ovens neergezet om het kunstwerk constanter te bakken.

Het is bijzonder, maar het vuur is buitengewoon.

Na de hemel, aarde en water die ik op de tocht ben tegengekomen, is dit een welkome en bijna te verwachten aanvulling.

Ik loop verder om in Dienville in een Ski-jet pretpark terecht te komen, hetgeen niet helemaal is wat ik zoek. Verder gevluht naar de Noord-Champagne zijn het de vakwerkhuisen en -kerken. Met name Outines is prachtig. Het noorden van Frankrijk - dat begint boven de Loire - kent nog steeds de oproep tot gebed. Ik ben die in het zuiden minder of niet tegengekomen. Om zeven, twaalf en zeven uur, drie minuten na het tijdsein klinken drie keer drie slagen van de kerkklok. Daarna begint de klok te luiden. In sommige dorpen wordt het einde van het gebed ook nog aangegeven na 15 minuten met hetzelfde signaal. In andere dorpen is de oproep om 8 uur. Het ritme van de kloosters is met de revolutie niet verdwenen.

Verder gaat het en op twee dagen lopen afstand van elkaar heb ik dan drie steden: Vitry-Le-Francois, Chalons-en-Champagne (voor enkele jaren nog -sur-Marne) en dan Reims. Als ik van het zuiden uit de Mont-de-Reims oversteek en de molen aan de noordkant passeer, loop ik weer het front van de Eerste Wereldoorlog binnen. 80 Kilometer westelijk van waar ik vorig jaar was, is dit front geen of veel minder een loopgraven-front. Er is hier meer beweging geweest. Tot op de plek waar ik nu ben (een week lopen van Reims) kom ik oorlogsgraven,

plaquettes en monumenten tegen. Reims is geheel in puin geschoten geweest. Dat geldt ook voor de kathedraal en voor de basiliek St Remi. Het herstel is nog steeds niet volledig. Buiten de grote gebouwen heeft Reims de atmosfeer van Rotterdam: een weggevaagde en herbouwde stad. De kathedraal is geheel herbouwd. Ik heb de toren beklommen en met de gids (ik was de enige gast!) 60 meter boven de stad de kathedraal rondgelopen. Door het binnenwerk van het dak. Dat was een mooie ervaring. Het museum toont hoe totaal de vernietiging was en wat er dus herbouwd is: weinig is nog origineel. Maar de kathedraal is meer dan enig andere verbonden met de geschiedenis van Frankrijk. Clovis is er gedoopt en daarmee is de traditie van koningswijdingen aangevangen. De twee wijdingen die in Parijs hebben plaatsgevonden waren niet succesvol (1432 de koning van Engeland wordt koning van Frankrijk en Napoleon in 1804). Herbouw was noodzakelijk en is door van alles en iedereen gefinancierd (m.n. de Rockefeller foundation)

Vanuit Reims verlaat ik de route St Jaques die ik tot nu toe heb gevolgd (Nevers naar Namen) en sla linksaf om via de Aisne naar het noorden te lopen. De ruimte van de Aisne had ik in 1999 voor het eerst ervaren toen ik de zonsverduistering ging zien. Het is een overweldigend gebied van graanvelden.

Kilometers graan afgewisseld met bossen. Geen enkel gebied waar ik doorgelopen ben, geeft zo een ruimtelijke ervaring. Het is een waardige afsluiting van Frankrijk. Na Marle loop ik ongemerkt het gebied van de lage landen weer in. De baksteen neemt het over van de natuursteen. De huizen worden kleiner. De dorpen anders. De mensen groeten niet meer. Dit is een ander Frankrijk.

Ik ben onderweg weer veel mensen tegengekomen.

Te veel om te beschrijven.

Misschien ben ik het ook wel moe.

De Belgische grens is op een dag lopen. De taalgrens (de Schelde) is nog een paar dagen verder. De kaarten van België moet ik nog kopen dus een nauwkeurige schatting kan ik nog niet maken, maar het is vrij zeker dat ik over een maand wel in NL ben.

Het eind is in zicht. De tocht is bijna voorbij.

Het project natuurlijk nog niet. Dat vereist nog wat aanvullende dwaaltochten naar woonruimte en andere zaken.

Het is een aparte reis, maar ook daar weet ik niet wat de dag van morgen brengt. En dat is me het afgelopen jaar prima bevallen, dus dat ga ik nog even zo houden.

Mijn laatste bericht zal ik sturen als ik in NL ben aangekomen op een plek waar ik mail van kan versturen.

Tot ergens in de zomer of wat later....

Groet, Hans

----- End of forwarded message -----